

Ο πυρετός δεν είναι εχθρός της υγείας

Αποτελεί όπλο του οργανισμού για την καταπολέμηση ιών και βακτηρίων

Της **Ασπασίας Δασκαλοπούλου**

«Ο πυρετός δεν είναι εχθρός» λέει στους ανήσυχους γονείς η Δρ Μαρία Θεοδωρίδου, καθηγήτρια παιδιατρικής και λοιμωξιολόγος στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - «το παιδί δεν πρόκειται να πάθει τίποτα από τον πυρετό».

Κάθε φορά που νιώθουμε τη θερμοκρασία του σώματός μας να ανεβαίνει, η πρώτη μας κίνηση είναι να βάλουμε θερμομόετρο και συνήθως η αμέσως επόμενη είναι να πάρουμε αντιπυρετικό. Μια νέα έρευνα όμως που δημοσιεύθηκε την περασμένη εβδομάδα κατατείνει στο ότι η καταστολή του πυρετού, μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις τόσο γι' αυτόν που νοσεί, όσο και για τους γύρω του.

«Ο λόγος που παίρνουν τα παιδιά τα αντιπυρετικά φάρμακα είναι για να πάνε στο σχολείο» λέει ο δρ Αντριους.

«Πολλοί γιατροί ίσως δεν ξέρουν ότι τα αντιπυρετικά μπορούν να κάνουν περισσότερο κακό παρά καλό».

Ο πυρετός είναι το αντιμικροβιακό όπλο του οργανισμού. Εδώ και χρόνια οι επιστήμονες έχουν παρατηρήσει ότι σε υψηλές θερμοκρασίες, τα βακτήρια και οι ιοί δυσκολεύονται να πολλαπλασιαστούν, ενώ, την ίδια στιγμή, το ανοσοποιητικό σύστημα είναι περισσότερο αποτελεσματικό στη μάχη κατά του εισβολέα. Παλαιότερες έρευνες έχουν αποδείξει ότι, για παράδειγμα, στη ελονοσία, την ανεμοβλογιά, ακόμα και στο κοινό κρυολόγημα, η λήψη αντιπυρετικών αυξάνει την διάρκεια της ασθένειας. Επίσης, η χορήγηση αντιπυρετικών μειώνει την έκκριση των πυρετογόνων ουσιών του ανοσοποιητικού συστήματος που ενισχύουν την άμυνα του οργανισμού.

«Παρότι ένα μεγάλο ποσοστό των γιατρών γνωρίζει ότι ο πυρετός είναι μια φυσιολογική και χρήσιμη αντίδραση του οργανισμού σε μια λοίμωξη, συνεχίζουν να συνιστούν τη λήψη αντιπυρετικών» λέει στην «Κ» ο Δρ Πολ Αντριους, ένας από τους βασικούς ερευνητές-συντάκτες της νέας επιστημονικής έρευνας. «Αυτό δεν οφείλεται στο γεγονός ότι οι γιατροί δεν γνωρίζουν τις ευεργετικές ιδιότητες του πυρετού, πολλοί από αυτούς όμως ίσως δεν ξέρουν ότι τα αντιπυρετικά μπορούν να κάνουν περισσότερο κακό παρά καλό», προσθέτει ο Δρ Αντριους, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μακ-Μάστερ του Καναδά και διευθυντής του εργαστηρίου Εξελικτικής Οικολογίας της Υγείας.

Συγκεκριμένα, οι Καναδοί επιστήμονες μελέτησαν τις επιπτώσεις της χρήσης αντιπυρετικών, στην αντιμετώπιση της εποχικής γρίπης, η οποία τις τελευταίες εβδομάδες βρίσκεται σε έξαρση στη χώρα μας. «Υπολογίζοντας την αύξηση της συγκέντρωσης του ιού στις βλέννες του σώματος κατά τη λήψη αντιπυρετικών φαρμάκων, εκτιμήσαμε ότι η διασπορά του ιού αυξάνεται κατά 5%» λέει ο Δρ Αντριους, που μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της καναδικής ερευνητικής ομάδας χρησιμοποίησαν μαθηματικά μοντέλα για να υπολογίσουν ότι μόνο στη Βόρεια Αμερική η χρήση αντιπυρετικών κοστίζει τη ζωή σε 1.000 επιπλέον άτομα κάθε χρόνο. Αυτό συμβαίνει διότι η λήψη αντιπυρετικών βοηθάει τον ιό να μεταδοθεί πιο εύκολα, με

αποτέλεσμα να αυξάνεται ο αριθμός των επεισοδίων γρίπης και ως εκ τούτου παρουσιάζονται περισσότερες επιπλοκές και επέρχονται περισσότεροι θάνατοι.

Οι επιστήμονες επισημαίνουν ότι στα παραπάνω ευρήματα, τα οποία δημοσιεύθηκαν στο επιστημονικό περιοδικό *Proceedings of the Royal Society B* στις 22 Ιανουαρίου, δεν έχουν συνυπολογιστεί κάποιοι σημαντικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να αυξήσουν μέχρι και στο διπλάσιο το παραπάνω ποσοστό διασποράς του ιού. «Ο σημαντικότερος λόγος που παίρνουμε τα αντιπυρετικά φάρμακα είναι για να πάμε στη δουλειά ή στο σχολείο» συμπληρώνει ο δρ Άντριους, εξηγώντας ότι επειδή οι ασθενείς αισθάνονται καλύτερα, τείνουν να βγαίνουν συχνότερα από το σπίτι και να έρχονται σε επαφή με περισσότερα υγιή άτομα. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας αφορά τη διάρκεια της ασθένειας, η οποία αυξάνεται όταν λαμβάνουμε αντιπυρετικά φάρμακα, με αποτέλεσμα η πιθανότητα μετάδοσης του ιού να είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Παρόλα αυτά, ένα μέρος της επιστημονικής κοινότητας πιστεύει ότι «δεν υπάρχουν ακόμα επαρκή δεδομένα για να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η ζημιά που προκαλείται από τη λήψη αντιπυρετικών είναι μεγαλύτερη από το όφελος», λέει χαρακτηριστικά ο Δρ Γεώργιος Δάικος, καθηγητής παθολογίας λοιμώξεων στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Άλλοι γιατροί είναι πεπεισμένοι ότι «ο πυρετός, κυρίως για τα παιδιά, είναι ωφέλιμος» λέει η κ. Θεοδωρίδου, που με κάθε ευκαιρία εξηγεί στους γονείς ότι «ο πυρετός είναι σαν τον φούρνο, που ανάβοντάς τον καίγονται οι ιοί ή άλλα μικρόβια που κυκλοφορούν στο αίμα του παιδιού».

Οι ειδικοί καταρρίπτουν τους μύθους

Ο πυρετός προκαλεί βλάβες στον εγκέφαλο

Δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν ότι ο πυρετός ακόμα και όταν φτάσει τους 41° C προκαλεί εγκεφαλικές βλάβες, ισχυρίζονται οι Καναδοί επιστήμονες. «Κάποιες περιπτώσεις εγκεφαλοπάθειας οφείλονται σε συγκεκριμένες λοιμώξεις, των οποίων ένα από τα συμπτώματα είναι και ο πυρετός. Δεν είναι όμως ο πυρετός αυτός που προκαλεί την εγκεφαλοπάθεια», εξηγεί η καθηγήτρια παιδιατρικής Μαρία Θεοδωρίδου.

Ο πυρετός προκαλεί σπασμούς

Ο πυρετικοί σπασμοί δεν είναι συχνό φαινόμενο και παρατηρούνται μόνο στο 5% - 8% των παιδιών, ενώ συνήθως χρειάζεται να υπάρχει οικογενειακό ιστορικό. Ακόμα και αν το παιδί κάνει σπασμούς, αυτοί εμφανίζονται μόνο κατά το πρώτο 24ωρο της λοίμωξης και έχουν θετική έκβαση, λέει η κ. Θεοδωρίδου. «Παρότι οι σπασμοί συσχετίζονται με την ύπαρξη πυρετού, δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν ότι η λήψη αντιπυρετικού προλαμβάνει τους σπασμούς» συμπληρώνει ο καθηγητής Πολ Άντριους, μέλος της Καναδικής επιστημονικής ομάδας.

Είναι μύθος πως ο πυρετός προκαλεί την εγκεφαλοπάθεια.

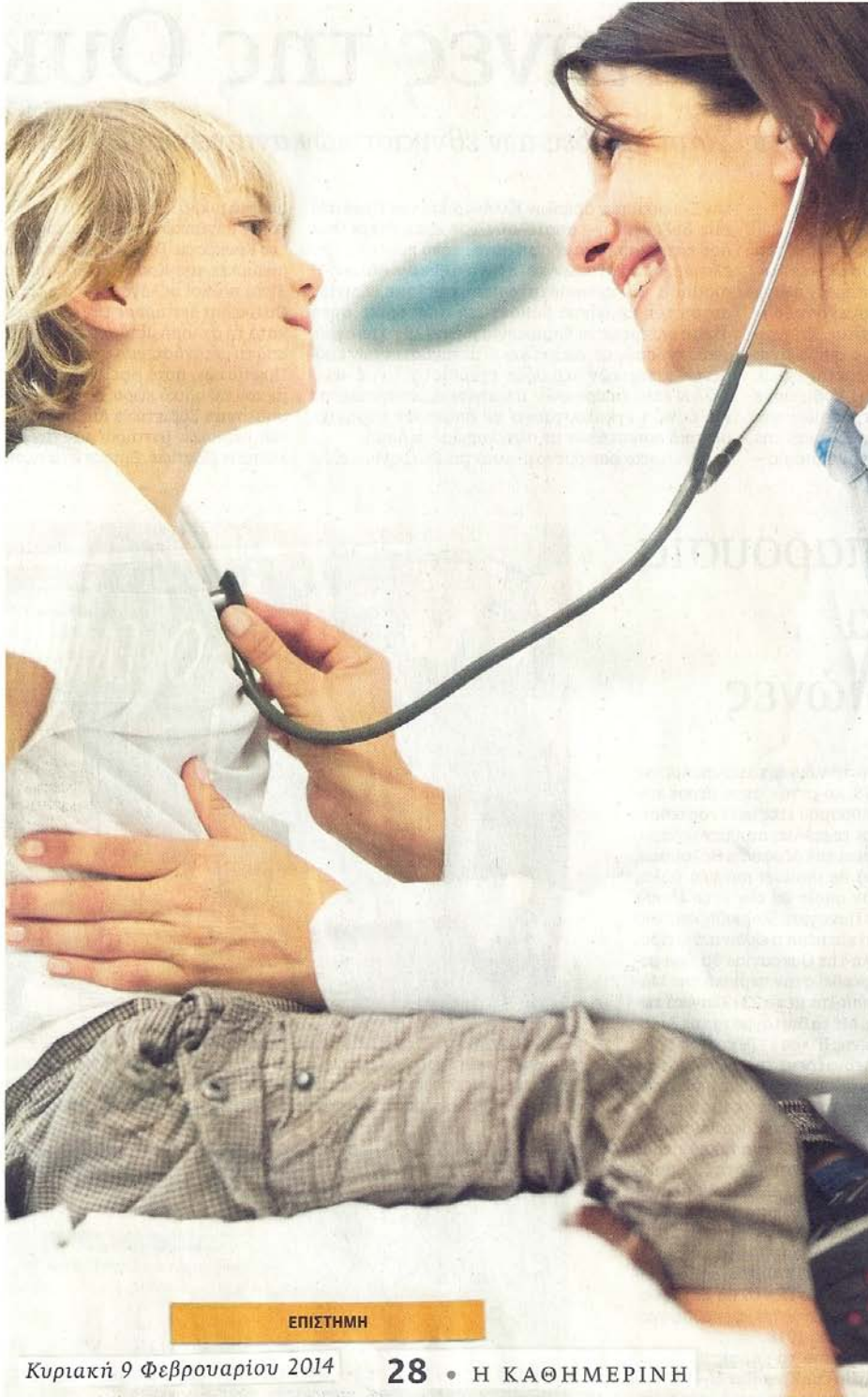
Δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν ότι ο πυρετός ακόμα και όταν φτάσει τους 41°C προκαλεί εγκεφαλικές βλάβες.

Ρίχνοντας τον πυρετό πολεμάμε τη λοίμωξη

«Ο βασικός λόγος που φοβόμαστε τον πυρετό αφορά το γεγονός ότι η εμφάνισή του σηματοδοτεί την ύπαρξη μιας λοίμωξης», λέει ο Δρ Άντριους που επισημαίνει ότι λανθασμένα θεωρούμε ότι ρίχνοντας τον πυρετό η λοίμωξη υποχωρεί και ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού είναι χαμηλότερος. «Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο», ισχυρίζεται ο ίδιος.

Μόνο τα φάρμακα ρίχνουν τον πυρετό

«Δίνοντας αντιπυρετικό, ο γονιός νιώθει ότι δεν έκατσε με σταυρωμένα χέρια, έκανε τουλάχιστον κάτι ώστε το παιδί του να αισθανθεί καλύτερα», υπογραμμίζει ο Δρ Άντριους. «Αν θέλουμε να ανακουφίσουμε το παιδί μας που έχει πυρετό, είναι προτιμότερο να του κάνουμε ένα χλιαρό ντους», προτείνει η Δρ Θεοδωρίδου. Οι Καναδοί αλλά και οι Έλληνες επιστήμονες συνιστούν επίσης ανάπαυση, κατανάλωση πολλών υγρών, καλό αερισμό των χώρων που κινούνται οι ασθενείς, καθώς και παραμονή στο σπίτι για τουλάχιστον ένα με δύο εικοσιτετράωρα μετά την υποχώρηση του πυρετού.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Κυριακή 9 Φεβρουαρίου 2014

28 • Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η νέα αντίληψη για τον πυρετό είναι πως η καταστολή του μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις τόσο για αυτόν που νοσεί, όσο και για τους γύρω του.